

Fot. Jerzy Gorecki, Pixabay

Rozwój sektora żeglugi śródlądowej w Polsce

Monika Niemiec-Butryn

Departament Gospodarki Morskiej
i Żeglugi Śródlądowej

Ministerstwo Infrastruktury

Szczecin, 11 marca 2025 r.

*seminarium Żegluga Śródlądowa w Polsce: Nowe Perspektywy i
Innowacje*

Rynek żeglugi śródlądowej w Polsce

3782,5

km dróg wodnych

4

flota pod względem wielkości
w Europie

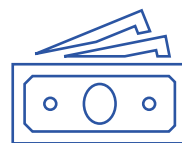
ok. 600

firm zajmujących się transportem
wodnym śródlądowym

ok. 500

armatorów
według PKD

ok. 600 mln zł

przychodów z przewozu
ładunków i pasażerów

20

szkół ponadpodstawowych
kształcących w zawodach
związanych z branżą, w tym
3 Technika Żeglugi
Śródlądowej

Praca urzędów żeglugi śródlądowej w liczbach (2024 r.)

6006

statków wpisanych
do rejestru

3629

inspekcji
statków

933

osoby
przeegzaminowane

2064

wydane dokumenty
statkowe

2308

wydanych dokumentów
kwalifikacyjnych

1807

wydanych żeglarskich
książeczek pracy

271

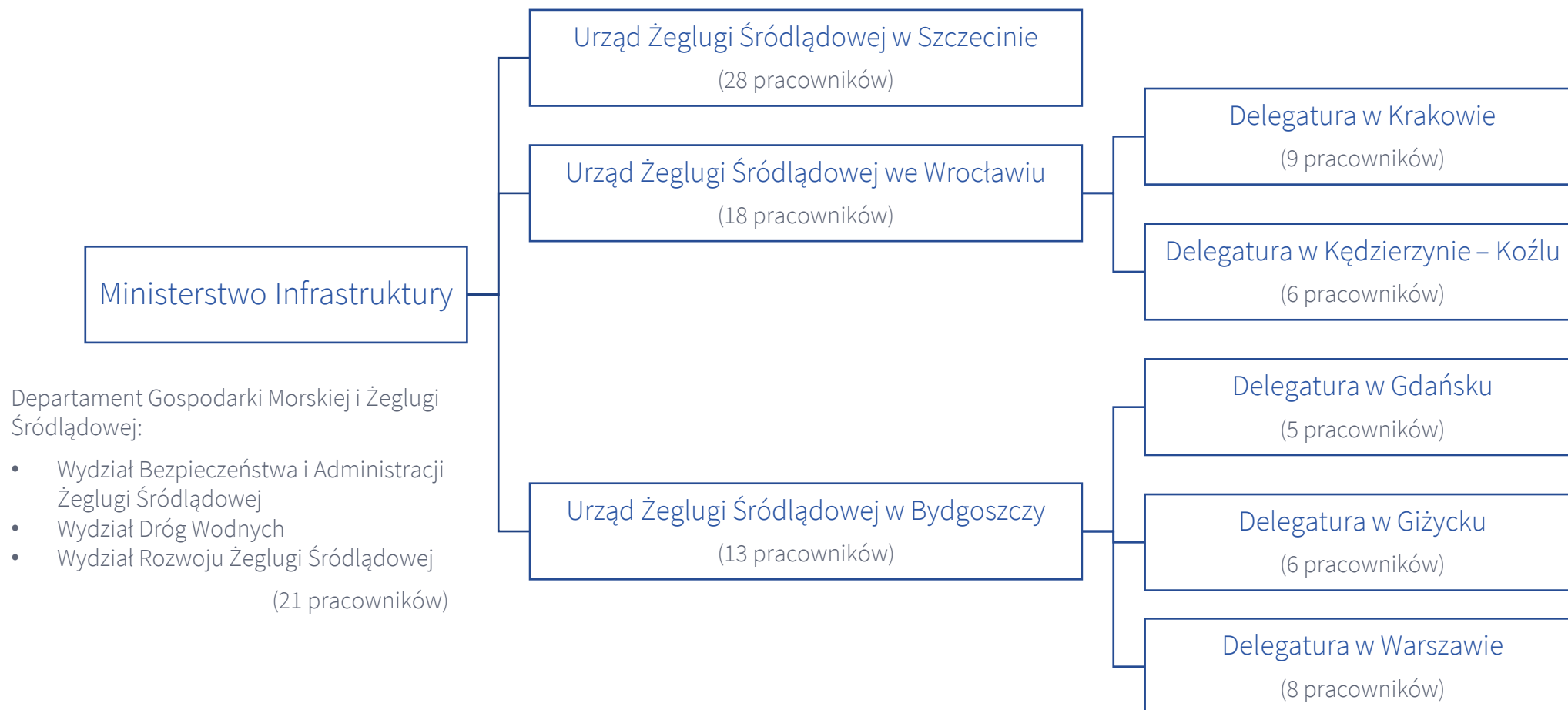
wydanych pozwoleń
na imprezy na wodzie

4

postępowania
powypadkowe

Administracja żeglugi śródlądowej

Cele rozwoju sektora

zapewnienie Dobrych Warunków Nawigacyjnych – warunki na drodze wodnej, które:

- umożliwiają wydajną, niezawodną i bezpieczną żeglugę
- spełniają minimalne wymogi dotyczące dróg wodnych przy jednoczesnym poszanowaniu przepisów dot. ochrony środowiska

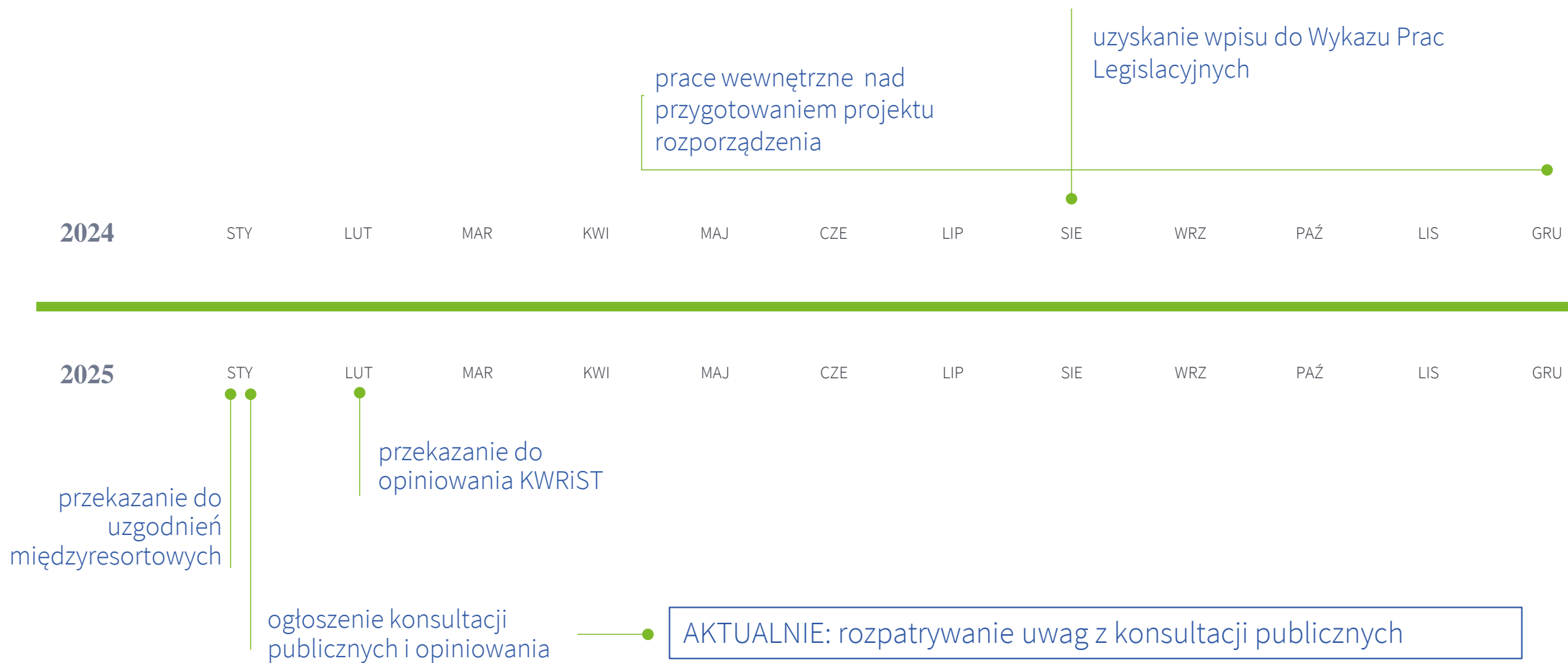
rozwój rynku w sektorze transportu wodnego śródlądowego

- transformacja floty do nisko i zeroemisyjnej i dostosowanej do zmiany klimatu
- cyfryzacja obsługi sektora
- kształtowanie warunków na rzecz rozwoju terminali i społecznie zrównoważonej ŻŚ
- rozwój instrumentów finansowych

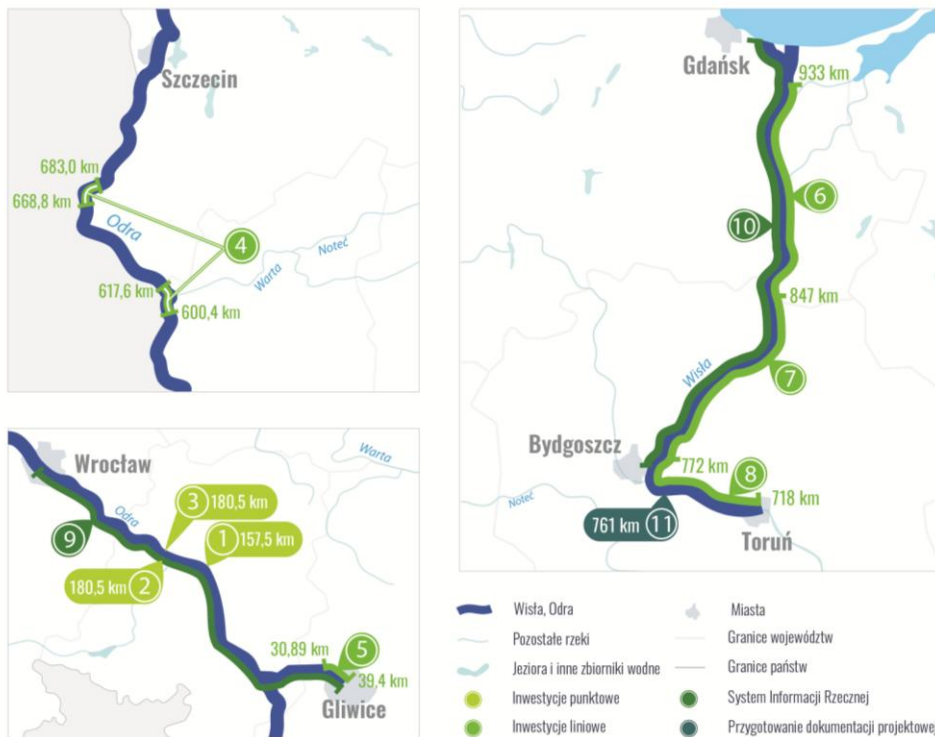
rozwój partnerstwa na rzecz zrównoważonego rozwoju dróg wodnych

- działania na rzecz opracowania kierunków rozwoju regionalnych dróg wodnych
- opracowanie analiz i ekspertyz w zakresie zrównoważonego rozwoju dróg wodnych
- promocja i edukacja w zakresie żeglugi śródlądowej
- wspieranie działalności sektora B+R w zakresie wsparcia sektora
- partnerstwo na rzecz rozwoju dróg wodnych

Rewizja klasyfikacji śródlądowych dróg wodnych

Lokalizacje projektów inwestycyjnych zaplanowanych do realizacji w ramach „Krajowego Programu Żeglugowego do roku 2030”

Lokalizacje projektów inwestycyjnych zaplanowanych do realizacji w ramach KPZ2030

- 1 Modernizacja śluzy oraz sterowni na stopniu wodnym Opole wraz z przebudową awanportów
- 2 Budowa jazu klapowego na stopniu wodnym Ujście Nysy w km 180,50 rzeki Odry wraz z infrastrukturą towarzyszącą
- 3 Modernizacja śluzy oraz sterowni na stopniu wodnym Ujście Nysy wraz z przebudową awanportów oraz obiektów towarzyszących
- 4 Modernizacja zabudowy regulacyjnej na Odrze granicznej – Etap II
- 5 Modernizacja Kanału Gliwickiego – szlaku żeglownego i jego ubezpieczeń brzegowych - etap I (sekcja V i VI)
- 6 Odbudowa budowli regulacyjnych na Dolnej Wiśle w km 933-847
- 7 Odbudowa budowli regulacyjnych na Dolnej Wiśle w km 847-772
- 8 Odbudowa budowli regulacyjnych na Dolnej Wiśle w km 772-718
- 9 Kompleksowe wdrożenie RIS Odrzańskiej Drogi Wodnej
- 10 Pilotażowe wdrożenie RIS Dolnej Wisły
- 11 Dokumentacja projektowa dla inwestycji pn. Budowa nabrzeża przeladunkowego na Wiśle w Solcu Kujawskim

Działania inwestycyjne

Odrzańska Droga Wodna

1. Modernizacja zabudowy regulacyjnej na Odrze granicznej - Etap II
2. Modernizacja Kanału Gliwickiego - szlaku żeglownego i jego ubezpieczeń brzegowych – etap II (sekcja 0, I, II, III i IV)
3. Przebudowa brzegu prawego rzeki Odry od wody dolnej stopnia wodnego Ujście Nysy (projekt uzupełniający ujście Nysy jaz + śluza).
4. Modernizacja jazów odrzańskich na odcinku w zarządzie RZGW Gliwice, woj. opolskie - etap III (Krapkowice, Kąty, Zawada)
5. Przebudowa śluzy małej Janowice
6. Przebudowa śluzy małej Zwanowice
7. Przebudowa śluzy małej Brzeg
8. Budowa nowej śluzy na stopniu wodnym Lipki
9. Budowa nowej śluzy na stopniu wodnym Bartoszewice
10. Budowa nowej śluzy na stopniu wodnym Oława

Dolna Wisła

1. Odbudowa budowli regulacyjnych na Dolnej Wiśle w km 933 – 847
2. Odbudowa budowli regulacyjnych na Dolnej Wiśle w km 847 – 772
3. Odbudowa budowli regulacyjnych na Dolnej Wiśle w km 772 – 718

Modernizacja floty — ułatwienia dla armatorów (projekt)

Łatwiejszy kredyt

uproszczenie w procedurze oceny zdolności kredytowej w przypadku ubiegania się o kredyt zakup, remont lub modernizację statku

Kredyt za statek

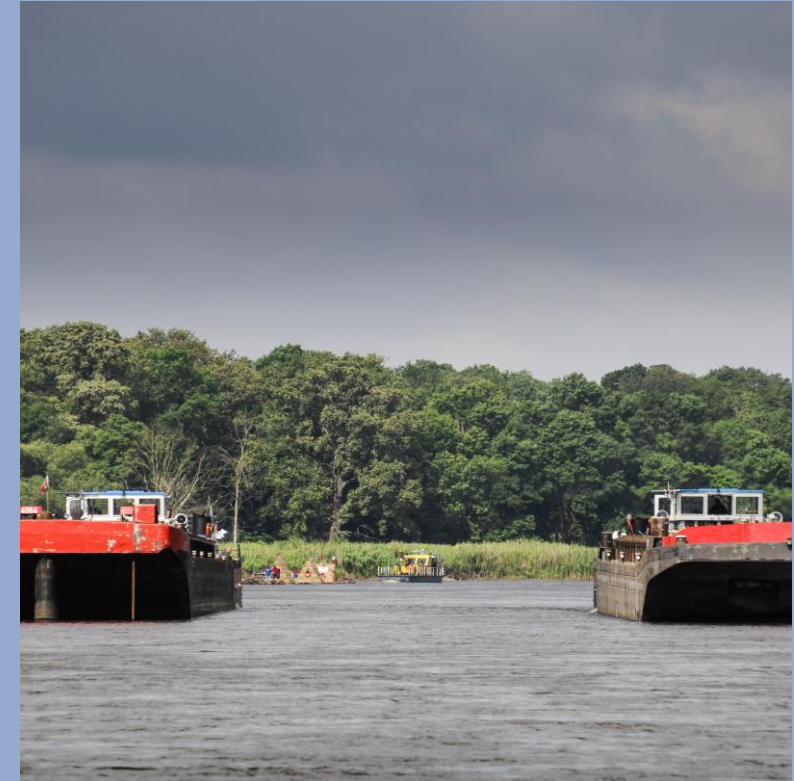
umożliwienie otrzymania kredytu na statek kupiony lub wyremontowany do 12 miesięcy przed złożeniem wniosku

Troska o środowisko

umorzenie części kredytu za inwestycje w zakresie ochronny środowiska

Wyposażenie statku

uproszczenia procedury w przypadku ubiegania się o refinansowanie zakupu składników wyposażenia statku

Modernizacja floty — ułatwienia dla armatorów (projekt)

Wsparcie edukacji

wprowadzenie wsparcia finansowego dla szkół na wyposażenie niezbędne do nauczania w zawodzie technik żeglugi śródlądowej

Gospodarka wodna

rozszerzenie możliwości udzielenia kredytu preferencyjnego na zakup, modernizację lub remont statku dla działalności w zakresie gospodarki wodnej

Małe statki

rozszerzenie wsparcia finansowego na zakup, modernizację lub remont małego statku

Statki pasażerskie

usunięcie limitu na kredyty preferencyjne dla statków pasażerskich przy przewozie ponad 12 pasażerów

Modernizacja floty — zakładane efekty

Środowisko

obniżenie poziomu
zanieczyszczenia hałasem
emitowanym przez flotę żs

obniżenie zanieczyszczenia
powietrza emitowanego przez flotę
żs

Flota

podniesienie poziomu
bezpieczeństwa

dostosowanie do zachodzących
zmian klimatu

zwiększenie liczby statków z
napędem zero i niskoemisyjnym

Sektor

zwiększenie innowacyjności i
transferu wiedzy w zakresie
budowy statków dostosowanych
do zmian klimatu

podniesienie jakości kształcenia w
technikach żeglugi śródlądowej

zwiększenie atrakcyjności żs jako
środka transportu oraz zwiększenie
atrakcyjności dróg wodnych w
turystyce

Kwalifikacje w żegludze śródlądowej – wdrożenie przepisów UE

Cel: harmonizacja warunków uzyskiwania dokumentów kwalifikacyjnych, zapewnienie ich uznawania w innych państwach członkowskich oraz ułatwienie mobilności pracowników sektora żeglugi śródlądowej

Wdrażane akty UE

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2397 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych w żegludze śródlądowej oraz uchylająca dyrektywę Rady 91/672/EWG i 96/50/WE.
- dyrektywa delegowana Komisji (UE) 2020/12 z dnia 2 sierpnia 2019 r. uzupełniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2397 w odniesieniu do standardów dotyczących: kompetencji oraz odpowiadających im wiedzy i umiejętności, egzaminów praktycznych, zatwierdzania symulatorów oraz stanu zdrowia.
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1233 z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zmiany dyrektywy (UE) 2017/2397 w odniesieniu do środków przejściowych dotyczących uznawania świadectw wydanych przez państwa trzecie.
- rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2020/182 z dnia 14 stycznia 2020 r. w sprawie wzorów stosowanych w dziedzinie kwalifikacji zawodowych w żegludze śródlądowej.
- rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/473 z dnia 20 stycznia 2019 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2397 w odniesieniu do norm dotyczących baz danych na temat unijnych świadectw kwalifikacji, żeglarskich książeczek pracy i dzienników pokładowych.

[nazwa kraju]

**ŚWIADECTWO KWALIFIKACJI UNII
EUROPEJSKIEJ W ŻEGLUDZE
ŚRÓDLĄDOWEJ**
Kapitan

1. Nazwisko lub nazwiska posiadacza	5. Zdjęcie
2. Imię lub imiona	
3a. Data urodzenia	3b. Miejsce urodzenia
4. Numer identyfikacyjny członka załogi	
7. Data wydania	8. Data wygaśnięcia
9. Nazwa organu wydającego	
10. Kody specjalnych zezwoleń	6. Numer seryjny
11. Środki i ograniczenia związane ze sprawnością	

**ŚWIADECTWO KWALIFIKACJI UNII
EUROPEJSKIEJ W ŻEGLUDZE
ŚRÓDLĄDOWEJ**
Kapitan

Dwuwymiarowy
kod kreskowy

10. (dodatkový tekst w razie potrzeby)

11. (dodatkový tekst w razie potrzeby)

forma papierowa

Kwalifikacje w żegludze śródlądowej – wdrożenie przepisów UE

Akty wdrażające

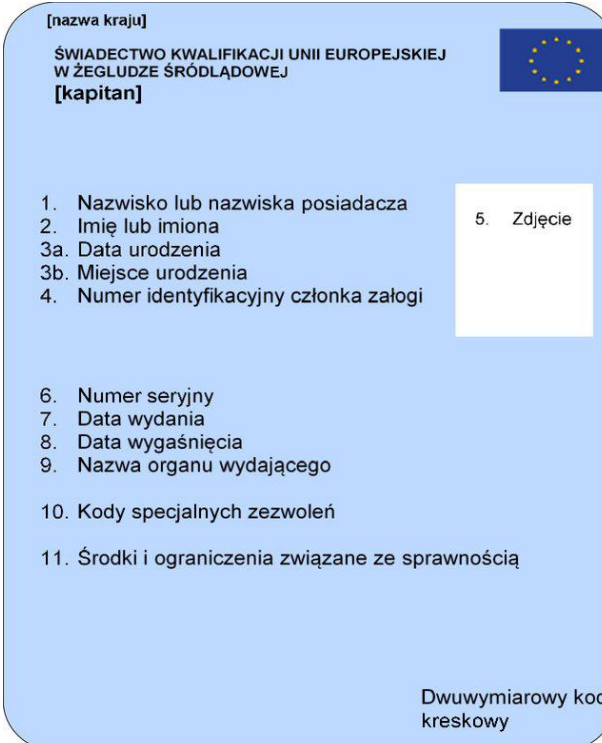
- ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o żegludze śródlądowej oraz ustawy o czasie pracy na statkach żeglugi śródlądowej (Dz.U. z 2023 r. poz. 1588).
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 17 sierpnia 2023 r. w sprawie wykazu stanowisk na statkach, minimalnego składu załogi statków na śródlądowych drogach wodnych, przeprowadzania egzaminu i sposobu działania komisji egzaminacyjnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1697).

Komisje egzaminacyjne

- określenie zasad prowadzenia listy egzaminatorów
- aktualizacja listy egzaminatorów.
- prace nad ujednoczeniem funkcjonowania komisji egzaminacyjnych, w tym:
 - sposób przeprowadzania egzaminów
 - wspólny katalog pytań egzaminacyjnych

Jednostki edukacyjne

to uczelnie oraz szkoły ponadpodstawowe prowadzące kształcenie w zakresie żeglugi śródlądowej zgodnie ze standardami kompetencji oraz odpowiadającymi im wiedzą i umiejętnościami określonymi w załączniku I przepisów wydanych na podstawie art. 17 ust. 1 dyrektywy 2017/2397, które uzyskały uznanie ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowe.

[nazwa kraju]

ŚWIADECTWO KWALIFIKACJI UNII EUROPEJSKIEJ
W ŻEGLUDZE ŚRÓDLĄDOWEJ
[kapitan]

1. Nazwisko lub nazwiska posiadacza
2. Imię lub imiona
3a. Data urodzenia
3b. Miejsce urodzenia
4. Numer identyfikacyjny członka załogi

5. Zdjęcie

6. Numer seryjny
7. Data wydania
8. Data wygaśnięcia
9. Nazwa organu wydającego

10. Kody specjalnych zezwoleń

11. Środki i ograniczenia związane ze sprawnością

Dwuwymiarowy kod kreskowy

forma elektroniczna

Przewóz towarów niebezpiecznych

Kwestie międzynarodowego przewozu śródlądowymi drogami wodnymi towarów niebezpiecznych reguluje [Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu śródlądowymi drogami wodnymi towarów niebezpiecznych \(ADN\)](#), zawarta w Genewie w dniu 26 maja 2000 r.

Przepisy załączone do ADN zawierają:

- postanowienia dotyczące towarów niebezpiecznych, ich przewozu w opakowaniach i luzem na statkach żeglugi śródlądowej lub zbiornikowcach,
- przepisy dotyczące konstrukcji i obsługi takich statków,
- wymagania i procedury dotyczące inspekcji,
- wydawania świadectw dopuszczenia,
- uznawania jednostek klasyfikacyjnych,
- kontroli
- szkolenia i egzaminowania ekspertów.

[Aktualizacja postanowień umowy co dwa lata](#). Ostatnia wersja ma zastosowanie od 1 stycznia 2025 r. z okresem przejściowym do 30 czerwca 2025 r.

W Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej z dnia 24 stycznia 2025 r. opublikowana została [dyrektywa delegowana Komisji \(UE\) 2025/149 z dnia 15 listopada 2024 r. zmieniająca załączniki do dyrektywy 2008/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w celu uwzględnienia postępu naukowo-technicznego](#).

Ministerstwo Infrastruktury prowadzi prace nad implementacją tych regulacji oraz uczestniczy w pracach [Komitetu administracyjnego ADN](#), organu utworzonego na podstawie europejskiego porozumienia w sprawie ADN.

Wymagania techniczne dla statków śródlądowych

Przepisy dot. wymagań technicznych w żegludze śródlądowej są opracowywane w ramach prac grupy roboczej (CESNI/PT) Europejskiego Komitetu ds. Opracowywania Norm w Żegludze Śródlądowej (CESNI).

Od roku 2015 Komitet CESNI regularnie aktualizuje i publikuje europejską normę określającą jednolite wymagania techniczne dla statków żeglugi śródlądowej (ES-TRIN). Dokument zawiera:

- przepisy dotyczące konstrukcji i wyposażenia statków żeglugi śródlądowej,
- przepisy szczególne dla niektórych kategorii statków,
- przepisy dotyczące wzorów dokumentów identyfikacji i rejestru statków,
- instrukcje dotyczące stosowania normy technicznej.

Norma ES-TRIN jest implementowana do polskiego prawa przez ministra właściwego ds. żeglugi śródlądowej (Ministra Infrastruktury) w drodze obwieszczenia publikowanego w Dzienniku Urzędowym Ministra Infrastruktury.

Obecnie obowiązującą normą jest ES-TRIN 2023/1, kolejna edycja ES-TRIN 2025/1 ma wejść w życie 1 stycznia 2026 r.

Sposób i zakres czynności inspekcyjnych przeprowadzanych w oparciu o normę ES-TRIN są uregulowane w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie sposobu i zakresu przeprowadzania inspekcji technicznych, dokumentów stosowanych w tych sprawach, a także opłat za czynności inspekcyjne i sposobu ich uiszczania.

Dziękuję za uwagę

Monika Niemiec-Butryn

Departament Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej

Ministerstwo Infrastruktury